

Efekty kształcenia – koła naukowe w obszarze chemia PWSZ w Tarnowie na rok 2021/2022

scenariusz nr 1.: Radioaktywność w służbie człowieka cz. 1

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- zarys historii odkryć w dziedzinie radioaktywności
- historyczne zastosowania substancji radioaktywnych

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- wskazać dobre i złe strony zastosowania radioaktywności

Postawy. Uczeń:

umiejętność prowadzenia dyskusji

scenariusz nr 2.: Radioaktywność w służbie człowieka cz.2

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- pojęcie nuklidu promieniotwórczego
- sposoby otrzymywania nuklidów promieniotwórczych

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- wskazać zastosowania promieniotwórczości w medycynie i technice

Postawy. Uczeń:

umiejętność prowadzenia dyskusji

scenariusz nr 3.: Rodzaje wody i badanie jej jakości cz. 1

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- woda destylowana; woda dejonizowana, jonity

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- opisać sposoby oczyszczania wody (np. destylacja, wymiana jonowa)

Postawy. Uczeń:

- rozumie znaczenie wody dla życia oraz konieczność dbania o zasoby naturalne wody

scenariusz nr 4.: Rodzaje wody i badanie jej jakości cz. 2

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- twardość wody (trwała i przemijająca), gramorównoważnik

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- opisać sposób oznaczania twardości wody

Postawy. Uczeń:

- potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium; potrafi pracować w zespole przyjmując różne role

scenariusz nr 5.: Kleje**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- adhezja; kohezja

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- dobrać właściwy klej do klejonego materiału

Postawy. Uczeń:

- potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium; potrafi pracować w zespole przyjmując różne role

scenariusz nr 6.: reakcje enzymatyczne**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- enzymy

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- wykazać eksperymentalnie działanie prostych enzymów

Postawy. Uczeń:

- potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium; potrafi pracować w zespole przyjmując różne role

scenariusz nr 7.: Właściwości metali przejściowych: chrom, mangan**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Reakcja utleniania, reakcja redukcji, utleniacz, reduktor

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Wymienić podstawowe właściwości związków chromu i manganu
- Wymienić zastosowania chromu i manganu

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 8.: Właściwości metali przejściowych: żelazo, kobalt**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Stal węglowa, stal nierdzewna, amfoteryczność, reguła przekory

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Opisać właściwości stali i jej znaczenie w technice
- Wymienić podstawowe właściwości związków żelaza i kobaltu

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 9.: związki srebra w fotografii cz. 1

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Tradycyjny proces fotograficzny

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Opisać powstawanie obrazu fotograficznego w emulsji światłoczułej

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 10.: związki srebra w fotografii cz. 2

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Halogenki srebra i ich właściwości

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Przeprowadzić doświadczenia pozwalające rozróżnić halogenki srebra

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 11.: badanie kwasowości mleka

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Kwasowość mleka, stopnie Soxhleeta-Henkla

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Przeprowadzić analizę kwasowości mleka i określić na podstawie wyników jakość badanego mleka

Postawy. Uczeń:

- Rozumie konieczność badania jakości żywności
- Rozumie konieczność unikania marnowania żywności

scenariusz nr 12.: witamina C w sokach i suplementach

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Zasadę jodometrycznego oznaczania witaminy C

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Potrafi wg przepisu pod nadzorem nauczyciela przeprowadzić prostą analizę zawartości witaminy C w soku z cytryny lub suplemencie diety

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 13.: wykrywanie składników miodu**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Cukier redukujący, próba Tollensa, próba Trommera

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Potrafi wykazać obecność glukozy w miodzie za pomocą próby Tollensa lub Trommera

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 14.: właściwości białek**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Wysalanie białka, denaturacja białka

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Przeprowadzić doświadczenia prezentujące wysalanie i denaturację białek

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 15.: porównanie kwasowości napojów**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Wie, jakie kwasy występują w popularnych napojach i sokach

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Przeprowadzić prostą analizę kwasowości soku/napoju

Postawy. Uczeń:

- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Dbą o swoje stanowisko pracy

scenariusz nr 16.: Efektowne pierwiastki: sól**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Metale alkaliczne
- Zna podstawowe właściwości sodu i jego związków

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Zaprojektować i wykonać doświadczenie obrazujące właściwości sodu

Postawy. Uczeń:

- dbałość o porządek na stanowisku pracy
- dokładność w pracy laboratoryjnej, rzetelne prowadzenie notatek

scenariusz nr 17.: Efektowne pierwiastki: chlor**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Zna podstawowe właściwości chloru i jego związków

Umiejętności. Uczeń potrafi:

Zaprojektować i wykonać doświadczenie obrazujące właściwości chloru

Postawy. Uczeń:

- dbałość o porządek na stanowisku pracy
- dokładność w pracy laboratoryjnej, rzetelne prowadzenie notatek

scenariusz nr 18.: Efektowne pierwiastki: cynk**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Amfoteryczność
- Zna podstawowe właściwości cynku

Umiejętności. Uczeń potrafi:

Zaprojektować i wykonać doświadczenie obrazujące właściwości amfoteryczne związków cynku

Postawy. Uczeń:

- dbałość o porządek na stanowisku pracy
- dokładność w pracy laboratoryjnej, rzetelne prowadzenie notatek

scenariusz nr19.: Efektowne pierwiastki: jod**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Zna podstawowe właściwości jodu

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Zaprojektować i wykonać doświadczenie obrazujące właściwości jodu
- Wykonać test na obecność jodu (ze skrobią)

Postawy. Uczeń:

- dbałość o porządek na stanowisku pracy
- dokładność w pracy laboratoryjnej, rzetelne prowadzenie notatek

scenariusz nr 20.: Efektowne pierwiastki: cer

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- lantanowce

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- wykonać proste doświadczenie polegające na wyizolowaniu lantanowców z kamieni do zapalniczek

Postawy. Uczeń:

- dbałość o porządek na stanowisku pracy
- dokładność w pracy laboratoryjnej, rzetelne prowadzenie notatek

scenariusz nr 21.: Reakcja formaldehydowa

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Reakcja zegarowa

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Przeprowadzić, wg przepisu, reakcję formaldehydową

Postawy. Uczeń:

- Rozumie znaczenie efektownych eksperymentów w celu popularyzacji nauki
- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Potrafi pracować w grupie

scenariusz nr 22.: Reakcje Landolta

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Reakcja zegarowa

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Przeprowadzić wg przepisu reakcję zegarową

Postawy. Uczeń:

- Rozumie znaczenie efektownych eksperymentów w celu popularyzacji nauki
- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Potrafi pracować w grupie

scenariusz nr 23.: reakcje zachodzące pod wpływem bodźca mechanicznego

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Zna pojęcie łańcuchowej i pierścieniowej formy glukozy

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Potrafi wyjaśnić, skąd biorą się właściwości redukujące glukozy

Postawy. Uczeń:

- Rozumie znaczenie efektownych eksperymentów w celu popularyzacji nauki
- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium

- Potrafi pracować w grupie

scenariusz nr 24.: zjawiska samoorganizacji: wędrujące fale reaktywności chemicznej

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- synproporcjonowanie

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- zapisać równanie reakcji tworzenia bromu z bromku i bromianu(V) (synproporcjonowanie)
- potrafi wykonać wg przepisu i pod nadzorem nauczyciela doświadczenie prezentujące wędrujące fale reaktywności chemicznej

Postawy. Uczeń:

- Rozumie znaczenie efektywnych eksperymentów w celu popularyzacji nauki
- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Potrafi pracować w grupie

scenariusz nr 25.: Reakcja oscylacyjna Briggsa - Rauschera

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Reakcja oscylacyjna

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- przygotować wg przepisu roztwory do reakcji oscylacyjnej oraz przeprowadzić wg przepisu doświadczenie

Postawy. Uczeń:

- Rozumie znaczenie efektywnych eksperymentów w celu popularyzacji nauki
- Potrafi bezpiecznie pracować w laboratorium
- Potrafi pracować w grupie

scenariusz nr 26.: chemiczny światłomierz cz. 1

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Światłoczułość, aktynometr

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- wykonać prostą syntezę wg przepisu i pod nadzorem nauczyciela

Postawy. Uczeń:

- potrafi pracować w sposób uporządkowany oraz dbać o własne stanowisko pracy
- wie, jak postępować z odpadami pozostałymi po prowadzonej reakcji

scenariusz nr 27.: chemiczny światłomierz cz. 2

Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:

- Światłoczułość, aktynometr

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- potrafi wyjaśnić, na czym polega zmiana zabarwienia w aktynometrze Parkera

Postawy. Uczeń:

- potrafi pracować w sposób uporządkowany oraz dbać o własne stanowisko pracy
- wie, jak postępować z odpadami pozostałymi po prowadzonej reakcji

scenariusz nr 28.: światłoczułość soli diazoniowych cz. 1**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- Otrzymywanie i właściwości soli diazoniowych na prostych przykładach

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- wykonać prostą syntezę wg przepisu i pod nadzorem nauczyciela

Postawy. Uczeń:

- potrafi pracować w sposób uporządkowany oraz dbać o własne stanowisko pracy
- wie, jak postępować z odpadami pozostałymi po prowadzonej reakcji

scenariusz nr 29.: światłoczułość soli diazoniowych cz. 2**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- światłoczułość soli diazoniowych

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- Wykazać doświadczalnie światłoczułość otrzymanego preparatu

Postawy. Uczeń:

- potrafi pracować w sposób uporządkowany oraz dbać o własne stanowisko pracy
- wie, jak postępować z odpadami pozostałymi po prowadzonej reakcji

scenariusz nr 30.: chemiluminescencja luminolu**Wiedza. Uczeń zna pojęcia/zagadnienia:**

- chemiluminescencja

Umiejętności. Uczeń potrafi:

- przeprowadzić doświadczenie prezentujące chemiluminescencję luminolu

Postawy. Uczeń:

- potrafi pracować w sposób uporządkowany oraz dbać o własne stanowisko pracy
- wie, jak postępować z odpadami pozostałymi po prowadzonej reakcji